

ΠΡΟΪΠΑΝΤΟΣ

θέατρο

της Ελένης Πετάση

Ο Δημήτρης Καταλειφός
και η Νινή Βοσνιάκου, στο έργο
Ο Δον Ζουάν Έρχεται από τον Πόλεμο
του Έντεν φον Χόρβατ

Ο Δον Ζουάν των ερειπίων

Αναζητώντας την ιδανική γυναίκα. Αναζητώντας αξίες που έχουν αποπεφρωθεί. Αναζητώντας, τέλος, εκείνο το ουτοπικό, μοιραίο δευτερόλεπτο που αναγνωρίζει κανείς ότι η αγάπη, η πίστη και η ελπίδα υπάρχουν ακόμη. Γιατί είναι αλήθεια ότι «η ζωή χωρίς πίστη σκορπίζεται σε χιλιάδες φευγαλέες εντυπώσεις». Σε αυτή την εσωτερική περιπλάνηση εμπλέκεται ο ήρωας του Έντεν φον Χόρβατ ως *Δον Ζουάν (που) Έρχεται από τον Πόλεμο* για να βρει τη μοναδική γυναίκα που ενσαρκώνει τα οράματά του. Το έργο, που γράφτηκε το 1936, παρουσιάζεται –για πρώτη φορά στην Ελλάδα– από τον Δημήτρη Καταλειφό, ο οποίος παίρνει εδώ το «βάπτισμα» της σκηνοθεσίας ενώ ταυτόχρονα κρατάει και τον κεντρικό (μοναδικό αντρικό) ρόλο. Γύρω του, τα ερείπια της ηττημένης μεταπολεμικής Γερμανίας, η φτώχεια, η ανάγκη της αυτοσυντήρησης και έντεκα ηθοποιοί που υποδύονται, σύμφωνα με την υπόδειξη του συγγραφέα, 35 γυναίκες με διαφορετικές προσωπικότητες (Άννα Μακράκη, Αριέττα Μουτούση, Δανάη Σαριδάκη, Περίνα Γιακουμέλλου, Δανάη Παναγιωτοπούλου, Ελευθερία Σαπουντζή, Νινή Βοσνιάκου, Τζένη Μιχαηλίδου, Ηλέκτρα Γεννατά, Τζωρτζίνα Δαλιάνη, Αναστασία Πανταζοπούλου). Η παράσταση του Εμπρός κινείται κυρίως σε δύο άξονες: Τονίζει τον υπαρξιακό και συμβολικό χαρακτήρα του κειμένου ενώ ταυτόχρονα “εκμεταλλεύεται” στο έπακρον τον σαρκασμό του. Αυτήν ακριβώς τη διαδικασία παρακολουθούμε, για παράδειγμα, στη σκηνή όπου, πίνοντας τσάι, οι γυναίκες ανταλλάσσουν πυρά διεκδικώντας τον μοναδικό «κόκορα» της αυλής τους. Στην εν λόγω σκηνή πρωτοστατεί η Αριέττα

Μουτούση που, παίζοντας με τη λεπτομέρεια –ακόμη και με τις ανεπαίσθητες συσπάσεις του προσώπου της–, αναδεικνύει το άγριο χιούμορ του γερμανού δραματουργού. Με ανάλογη απολαυστική επιδεξιότητα χει-

ρίζονται τον ρόλο της μητέρας - ερωμένης η Άννα

Μακράκη και τον ρόλο της κόρης η Ελευθερία Σαπουντζή. Αντίθετα, τα επαναλαμβανόμενα ψεύτικα γελάρια κάποιων νεότερων ηθοποιών οφείλουν να κοπούν διά ροπάλου.

Από την άλλη πλευρά, οι φωτισμοί του Ανδρέα Σινάνου οροθετούν με φαντασία τις εναλλαγές των χώρων ενώ τα ενδιαφέροντα κοστούμια της Κλαίρ Μπρέισγουελ συνηγορούν τόσο στη σκιαγράφηση της εποχής όσο και στην απομυθοποίησή της. Ωστόσο, η ρεαλιστική περιγραφική τάση στη μουσική του Θόδωρου Αμπατζή (ήχοι από βροντές, κουδούνια εξώπορτας κ.ά.) και, από την άλλη πλευρά, η έλλειψη αυθεντικότητας στα αντικείμενα που συνοδεύουν το καλαίσθητο συμβολικό σκηνικό του Αντώνη Δαγκλίδη (με την αισθητικά άρτια ζωγραφική συμβολή του Didier Martin) δημιουργούν σύγχυση και δεν καταφέρνουν να “γειώσουν” τα δρώμενα.

Άλλωστε, η σκηνοθεσία του Δ. Καταλειφού επιλέγει αφαιρετικά μονοπάτια, οδηγώντας σε μια αποσπασματική προσέγγιση του έργου η οποία υποβαθμίζει την τραγικότητά του. Ο ίδιος, παρ’ όλη τη σίγουρη και χαμηλών τόνων υποκριτική του, δεν πείθει ως Δον Ζουάν σε απόγνωση. Ωστόσο, η προσπάθεια είναι μια θετική νότα στη γενικότερη κατάσταση του θεάτρου μας που όλο και περισσότερο καταφεύγει σε ανεπιτρεπτες «ευκολίες».